

24347

THE KUPPIN WAMMY SASTRI
RECEIVED
84, R. H. ROAD, MADRAS. 4

COMPANION
TO
Anthology of Vedic Hymns
VOL. I.

CONTAINING A FULL TRANSLITERATION
OF

ALL THE PRINCIPAL VEDIC VERSES
ERRATA, BIBLIOGRAPHY AND APPENDICES.

سُلَيْمَان

Gāyatram trāiṣṭubham Jagadviśvā rūpāṇi sambhṛtā,
dēvā okāṃsi eakrirē. Sāmaveda.

BHUMANANDA SARASVATI.

PUBLISHED BY
Rupral Kapur, Secretary, The Ramlal Kapur Trust,
ANARKALI, LAHORE.

(This booklet is not sold separately).

PRINTED BY
Pandit Bhimsen Vidyalankar,
AT
NAVYUG PRINTING PRESS,
17, Mohanlal Road, Lahore.

List of Contents.

1	List of contents	v.
2	Preface	vii.
3	Scheme of Transliteration	1
4	Transliteration of Initial Prayer Verses	2
5	Transliteration of Verses in Chapter I	3
6	" " " "	II 5
7	" " " "	III 7
8	" " " "	IV 9
9	" " " "	V 10
10	" " " "	VI 11
11	" " " "	VII 12
12	" " " "	VIII 13
13	" " " "	IX 16
14	" " " "	X 17
15	Prayers and Exhortations	18
16	Errata	20
17	Bibliography and Explanation of abbreviations	28
18	Appendix II, Word Index	32
19	" III, Subject Index	46
20	" IV, List of Aṣṭādhyāyī Aphorisms	52
21	" V " " Uṇādi " "	55
22	Opinions on the Anthology of Vedic Hymns	58

PREFACE.

The necessity for the most important part of this 'Companion', viz., the Transliteration of the principal Vedic verses was pointed out by Mr. Jamshedji Nusserwanji Mehta the well-known Mayor of the Karachi Municipality. He wrote in his letter dated the 21st December 1934 as follows:—"One suggestion I make is that as it is meant for readers in Europe who would like to chant the Sanskrit words, they ought to be taught the proper pronunciation for this purpose. I suggest that in the preface a complete list of the Sanskrit alphabet be given with proper pronunciation of each letter and also of some with combinations.

x

x

x

"You will agree with me that the pronunciation is the most important part of the Hymns and hence this suggestion.

Pt. Brahmadatta Jijñāsu also had hinted at this in his letter of the 13th August last.

Having myself been inclined to see my work as complete as I could make it, I gladly accepted this suggestion and prepared a full transliteration of the principal 135 Vedic verses on which the book is a detailed commentary.

Transliteration in itself is a very small matter though it amply shows how beautifully the English alphabet yields in being adapted to the Sanskrit letters in which affair the Urdu alphabet completely fails. Hence those who are in the habit of reading Vedic texts in Urdu characters can, with great advantage, replace it with the English script. Though all attempts have been made to make the transliteration faultless some inaccuracies must have crept in. A few awkward adaptations have had to be resorted to as the printer did not possess the necessary type. For example the letter l with two dots below has been used to represent the Vedic ऽ. Maclennan in his 'A Vedic Grammar for Beginners' p. 12 a refers to this sound but does not devise a convenient representation for it since he gives there l with a dot below which he has used on p. 4 for ऽ ! Probably he pronounced both alike !

"Lightly they will talk of the Spirit that's gone
And o'er his cold ashes upbraid him."

Oh no, there are his disciples and followers carrying on the same sort of vapid, interested research ! Let them take heed !

There is another and very important point at which Mr. Mehta seems to hint *en passent*. I am really surprised why he did not clearly mention it. I myself could not accomplish the thing for the simple reason that the publishers would find it too expensive to undertake. It is the chanting of the verses. This could very easily have been provided for

by setting the words of the hymns to music, in the European fashion. It would have taken some time to find somebody capable enough to do this for payment, but if done, the thing would have been very useful.

Pt. R. K. Kirloskar of Aundh has pointed out to me a curious irregularity of mine in writing—an illo-synerasy, so to say. From my very boyhood I have been in the habit of beginning interpretative statements with 'he who'. For example त्वर्ता= 'He who fashions'. Here my kind critic rightly says that the pronoun 'he' being in the nominative case and having no verb to agree with it should be struck off and the relative 'who' commence with a capital letter since it refers to God. Hence according to Pt. Kirloskar we have: त्वर्ता= 'Who fashions'. I have since adopted his suggestion, but if I have allowed the irregularity to remain somewhere it is simply an oversight and not a conscious and wilful act, for, the whole work (including the manuscripts in abeyance with me) was ready in July 1934. It should also be noted that according to the rules of English Grammar the statement त्वर्ता= 'He who fashions', is a contracted sentence and will have to be analysed in some such way as follows:—'By the word त्वर्ता is meant He who fashions'. Doctor's formulae, mathematical expressions and all scientific statements couched in technical language are contracted sentences and must not be repeated *ad nauseam*.

Many mistakes have crept in into the Appendices since they have been prepared in terrible haste. The Secretary's sudden intimation terminating the work compelled me to work with unexpected speed in spite of my ill-health. I had to keep my eyes fit with Argyrol lotion, while good Dr. E. P. Bharucha's mixtures helped my stomach and knees affected with rheumatism.

(x)

• The Trust deserve our sincere thanks for their venturing to sell the book below its cost !! Blessed be their zeal for the Vedas !!!

The present work covers some 600 half foolscap sheets of manuscript. I have still as much in balance with me. Almost the whole of this was ready in July 1934. Five hundred extra copies of the first 8 pages were printed in December last and sent abroad in India and opinions and suggestions were called for.

I thank Dr. E. P. Bharucha for kindly treating me. I avail myself of this opportunity to thank Dr. Lakṣmaṇasvarūpa, M. A., Ph. D., for the great help I have derived from his beautiful and very scholarly edition of the Nirukta-Skandabhāṣya published by the Punjab University and sold at a price ludicrously low for royal and aristocratic buyers ! Let me thank also Mr. Jamshed Mehta and Pt. R. K. Kirloskar for their kind and useful suggestions.

LAHORE,
31st March, 1935. BHUMANANDA SARASVATI.

Publisher's Note.

Inspired by the Rev. Mahatma Hans Raj Ji our Trust resolved to bring out an English translation of some Vedic Hymns with the intention of giving a correct idea of the teachings of the Divine Vedas to such seekers after Truth, Foreign or Indian as can study the Sacred Text through the English language.

But now-a-days when materialism is at its height it was not an easy thing to find out a scholar with a missionary spirit, who could execute the work in a satisfactory manner.

The cause was sacred and Providence helped us for that. It was a God-send that just then Shri Svami Bhumanand Ji Sarasvati M. A., Vedic Missionary happened to be in the Punjab. Our thanks are due to Mahashay Mam Raj Ji of the Research Library D. A. V. College, Lahore, who introduced Svami Ji to us for the task we had determined to undertake and the work started in right earnest in March 1934.

In the scorching heat of Lahore and in very unfavourable circumstances, Svami Ji worked day and night so much so that his strong constitution could not bear the strain he put upon himself for the task, and he has consequently, got ill. Let us most earnestly pray to Almighty God to restore his health in the shortest space of time.

Words fail to express our feelings of gratitude towards Svami Ji for his zeal in contributing a very important part in this great 'Yajña'. We do not like to boast of our very humble achievement in the field of Vedic propaganda but leave it to the judgment and good sense of serious students and lovers of the Divine Vedas and Truth. During this short period Svami Ji has prepared sufficient matter even for the second volume and if public only encourage us we shall request Svami Ji again to undergo another ordeal to accomplish the remaining portion of this important task.

Lahore,
31st March 1935. }

RUPAL KAPUR,
Secretary.

Supplementary Errata.

VEDIC ANTHOLOGY.

P.	iv	1. 6	Bhimsen	Bhimsen.
	x	31	“most..... humanity.”	most..... humanity.
xiii		23	समाविश्वातु	समादिश्वातु.
		55	III, 2, 124	III, 3, 124.

COMPANION.

4	14	Sarvē	Sarvē.
5	6	Prātarjitam	Prātarjitam.
6	12	amṛtēna	amṛtēna.
„	19	Yātēbhīśu-	Yātē bhīśu-.
7	29	page 2	page 3.
10	7	pītā	pītā.
12	7	raphitayo-	raphitayo.
„	20	kēvalāgho	kēvalāgho.
13	14	adhi	adhi.
20	27	ninth	nineth.
28	23	Green's	Greens's.
35. cal.	2 1. 5.	उभयादतः	तभयादतः.
55.	3	The bracketed number	The number.

47. Add under C at end of the 2nd col., Conscience
Examination of—77..

COMPANION
TO THE
Anthology of Vedic Hymns
VOL. I.

SCHEME OF TRANSLITERATION.

A अ, a आ, i इ, i ई, u उ, u ऊ, इ ए, e ए, ai ऐ, o ओ, au औ.

• K क, kh ख, g ग, gh घ, m घ (for this letter as well as the pure nasal — only this symbol has been used).

C च, ch छ, j ज, jh झ, ñ ज.

T ट, th ठ, d ड, dh घ.

T त, th थ, d द, dh ध, n न.

P घ, ph फ, b ब, bh भ, m म.

Y य, r र, l ल, v व, ś श, ṣ ष, s स, h ह.

m म, h ह, l ल.

Capital letters in the beginning of the lines have been used simply to indicate the commencement of the line or verse.

. In the first line end of verse 30 page 75 a double dash has been placed below the letter ए्या instead of the sign — which the press did not possess while this portion was being printed. Hence it should be considered equal to ए्या.

A full transliteration of the principal Vedic verses in the Anthology of Vedic Hymns, Vol. I, is given below.

TRANSLITERATION.

A full Transliteration of All the Principal Vedic Verses in Anthology of Vedic Hymns, Vol. I.

PRAYERS AND EXHORTATIONS.

Aum. Viśvāni dēva savitarduritāni parāsuva, yad-bhadram tanna ā suva. Yajurvēda XXX, 3; P. 1.

Hiranyagarbhal samavartatāgrē bhūtasya jātah patirekā āśit, sa dādhāra pṛthivīm dyāmutēmām kasmāi dēvāya haviṣā vidhēma. Y. XIII, 4; P. 1.

Ya ātmadā baladā yasya viśva' upāsatē praśiṣam yasya dēvāḥ, yasya chāyāmītaṁ yasya mṛtyuh kasmāi dēvāya haviṣā vidhēma. Y. XXV, 13; P. 1.

Yah prāṇatō nimiṣatō mahitvāika idrājā jagato babhūva, ya' iśe asya dvipadaśatuśpadah kasmāi dēvāya haviṣā vidhēma. Y. XXIII, 3; P. 2.

Yēna dyāurugrā pṛthivī ca dṛḍhā yēna svah stabbhitam yēna nākah, yō antarikṣē rajasō vimānah kasmāi dēvāya haviṣā vidhēma. Y. XXXII, 6; P. 2.

Prajāpatē na tvadētānyanyō viśvā jātāni paritā babhūva, yatkāmāstē juhumastannō astu vayaṁ syāma patayō rayīṇām. R. V. X, 121, 10; P. 3.

Sa nō bandhurjanitā sa vidhātā dhāmāni veda bhuvanāni viśvā, yatra dēvā amṛtamānaśānāstṛtīyē dhāmānnadhbārayanta. Y. XXXII, 10; P. 3.

Agnē naya supathā rāyē asmānviśvāni dēva vayunāni vidvān, yuyōdhyasmajjuhurāṇamēnō bhuyi-ṣṭhām tē nama'uktiṁ viśhēma. Y. XL, 16; P. 3.

CHAPTER I.

I. Agnimīlē purōhitam yajñasya dēvamṛtvijam, hōtāram rātnadhātamam. R. V. I. 1, 1; P. 5.

II. Agnih pūrvēbhīrṣibhīrīlyo nūtanāiruta, sa dēvām ēha vakṣati. 2; P. 11.

III. Agnīnā rayimaśnavatpōsamēva divēdivē, yaśasām vīravattamam. 3; P. 15.

IV. Agnē yām yajñamadhvarām viśvataḥ pari-bhūrasi, sa iddēvēṣu gacchati. 4; P. 17.

V. Agnīrhotā kavikratuh satyaścitraśravasta-mah, dēvō dēvēbhīrāgamat. 5; P. 18.

VI. Yādāmga dāśuṣē tvamagnē bhadram kariṣ-yasi, tavēttatsatyamamgirah. 6; P. 24.

VII. Upa tvāgnē divēdivē dośāvastardhiyā vayam, namō bharanta ēmasi. 7; P. 25.

VIII. Rājantamadhvarānām gōpāmṛtasya dili-vim, vardhamānam svē damē. 8; P. 26.

IX. Sa nah pītēva sūnave'gnē sūpāyano bhava, sacasyā nah svastayē. 9; P. 28.

X. Kirtiśca yaśaścāmbhaśca nabhaśca brāhmaṇa
-varcasam cānnam cānnādyam ea. A. V. XIII, 4 (2),
1; P. 39.

XI. Ya ētam dēvamēkavṛtam vēda. 2.

XII. Na dvitīyō na tṛtiyaścatūrthō nāpyucyatē.
3; P. 40.

XIII. Na pañcamō na ṣaṣṭhah saptamō nāpyuc-
yate. 4.

XIV. Nāṣṭamō na navamō daśamō nāpyucyatē. 5.

XV. Sa sarvasmāi vipaśyati yacca prāṇati yacca
na. 6; P. 41.

XVI. Tamidaiṇ nigataṁ saḥah sa ēṣa ēkavṛḍē-
ka ēva. 7.

XVII. Saṛvē asmin dēvā ēkavṛṭō bhavanti 8;
P. 42.

CHAPTER II.

XVIII. Prātaragnīm prātarindram havāmahe prātarmitrāvaraṇā prātarāśvinā, prātarbhagam pū-ṣaṇam brahmaṇaspatim prātah sōmamuta ruṭram huvēma. Yajurvēda XXXIV, 34-40, 1; P. 48.

XIX. Pratarjitam bhagamugram huvēma vayaṁ putramaditeryo vidhārtā, ādhiraścīdyam manya- mānasturaścidrājā cīdyam bhagam bhakṣītyāha. 2: P. 54.

XX. Bhaga pranētarbhaga satyarādho bhage- mām dhiyamulavādadānah, bhaga pra no janaya gōbhiraśvāirbhaga pra nṛbhīrnṛvantah syāma. 3: P. 55.

XXI. Utēdānīm bhagavantah syāmōta prapitvā uta madhyē ahnām, utō litā maghavantsūryasya vayaṁ devānām sumatāu syāma. 4: P. 57.

XXII. Bhaga ēva bhagavām astu devāstēna vayaṁ bhagavantah syāma, tam tvā bhaga sarva ijjohaviti sa no bhaga pura'ētā bhavēha. 5: P. 58.

XXIII. Samadhvārāyōṣasō namanta dāthikrā- vēva śucayē padāya, arvācīnam vasuvidām bhagam no rathāmivāśvā vājīna āvahantu. 6: P. 59.

XXIV. Aśvāvātīrgomatiṇa uṣāsō viravatih sadāmucchantu bhalrāh, ghṛtam duhānā viśvataḥ prapitā yūyam pāta svastibhīḥ sadā nah. 7: P. 61.

XXV. Aum. Yajjāgratō dūramudāiti, dāivam
tadu suptasya tathāivaiti, dūramgamaṁ jyotiṣam
jyotiṛekam̄ tanmē manah śivasam̄kalpamastu. Y.
XXXIV, 1; P. 69.

XXVI. Yēna karmāṇyapasō maniṣiṇo yajñe kṛn-
vanti vidathēṣu dhīrāḥ, yadapūrvam̄ yakṣamantah pra-
jānām̄ tanmē manah śivasam̄kalpamastu. 2: P. 70.

XXVII. Yatprajñānamuta ceto dhṛtiśca yajjyo-
rītāramṛtamprajāsu, yasmānna ṣte kiñcana karma
kriyatē tanmē manah śivasam̄kalpamastu. 3: P. 72.

XXVIII. Yenēdaṁ bhūtaṁ bhūvanaṁ bhaviṣya-
tparigṛhitamamṛtēna sarvam, yēna yaiñastāyatē sap-
tahotā tanmē manah śivasam̄kalpamastu. 4: P. 73.

XXIX. Yasminreah sāma yajūñsi yasminpra-
tiṣṭhitā rathanābhāvivārāḥ, yasmiṁścittam̄ sarvamo-
raṁ prajānām̄ tanmē manah śivasam̄kalpamastu.
5. P. 74.

XXX. Suṣārathiraśvāniva vanmanusyānnēnī-
yatē bhiśubhīrvājina iva, hṛtpratiṣṭham̄ yadajirañjavī-
tham̄ tanmē manah śivasam̄kalpamastu. 6: P. 75.

CHAPTER III.

XXXI. Aum. Tadēvāgnistadādityastadvāyus-tadu¹ candraṁāḥ, tadēva śukraṁ tadbrahma tā āpah sa prajāpatih. Yajurvēda XXXII, 1; P. 78.

XXXII. Sarvē nīmēśā jajñirē vidyutah puruṣā-
dañhi, nāīnamūrdhīam na tīryañcaṁ na madhye pari
jagrabhat. 2; P. 79.

XXXIII. Na tasya pratimā asti yasya nāmā
mahadyaśah, hiraṇyagarbha' ityēśa mā mā hūṇśidit-
yēśā yasmānna jāta ityēśa. 3; P. 81.

XXXIV. Eṣō ha dēvah pradiśo 'nu sarvāḥ pūrvō
Ra jataḥ sa u garbhē antah, sa ēva jataḥ sa janisya-
māṇah pratyam janāstiṣṭhati sarvatomukhah. 4; P. 99.

XXXV. Yasmājjātām na purā kiṁ ca nāīva ya
ābabhūva bhuwanāni viśvā, prajāpatih prajayā
saṁrāṇaṣṭriṇi jyotiṁṣi sacatē sa śoḍaśi. 5; P. 100.

XXXVI. Yēna dyāurugrā &c. 6; P. 101; see p. 2.

XXXVII. Yaṁ krandasī avasā tastabbhāne
abhyāikṣṭām manasā rējamānē, yatrādhi sūra ualito
vibhāti kasmāi dēvāya havisā vidhēma āpō la ya b-
r̄hatīryaścidāpah. 7; P. 102.

XXXVIII. Vēnastatpaśyānnihitām guhā sa dy-
atra viśvām bhavatyēkānīdām, tasminnidām saṁ ca vi-
cāiti sarvām sa ḍtah protaśca vibhūḥ prajāsu. 8; P. 104.

XXXIX. Pra tadvocēdāmṛtaṁ nu vidvāṅgañ-
dharvō dhāma vibhṛtam guhā sat, trīṇi padāni nihita
guhāsyā yastāni vēda sa pituh pitāsat. 9; P. 105.

XL. Sa nō bandhurjanitā 10; P. 107; &c. see
page 3.

XLI. Parītya bhūtāni parītya lokānparītya
sarvāh pradiśo diśaśca, upasthāya prathamajāṁtasyā
tmanātmānamabhi saṁviveśa. 11; P. 108.

XLII. Pari dyāvā pṛthivī sadya itvā pari lokaṁ-
pari diśah pari svah, ṛtasya tantum vitatam viertya
tadapaśyattadabhadattadāsit. 12; P. 109.

XLIII. Sadasaspatimallbhutam priyamindrasya
kāmyam, sanīm mēdhāmayāsiṁ svāhā. 13; P. 113.

XLIV. Yām mēdhām dēvagaṇāḥ pitaraścopā-
satē, tayā māmadya mēdhayāgnē mēdhavinaṁ kuru
svāhā. 14; P. 114.

XLV. Medhām mē varuṇo dadātu mēdhāmagnih
prajāpatih, mēdhāmīndraśca vāyuśca mēdhām dhāta
dadātu mē svāhā. 15; P. 115.

XLVI. Idam me brahma ca ksatraṁcobhē sri-
yamaśnutām, mayi dēvā dadhātu śriyamuttamām
tasyai tē svāhā. 16; P. 116.

CHAPTER IV.

XLVII. Aum. Yadyēkavṛṣō'si sṛjā'raso'si
Atharvavēda V, 16, 1; P. 118.

XLVIII. Yadi dvivṛṣō'si sṛjā'raso'si. 2; P. 120.

XLIX. Yadi trivṛṣō'si sṛjā'raso'si. 3; P. 122.

L. Yadi caturvṛṣō'si sṛjā'raso'si. 4; P. 124.

LI. Yadi pañcavṛṣō'si sṛjā'raso'si. 5; P. 128.

LII. Yadi ṣaḍvṛṣō'si sṛjā'raso'si. 6; P. 129.

LIII. Yadi saptavṛṣō'si sṛjā'raso'si. 7; P. 132.

LIV. Yadyaṣṭavṛṣō'si sṛjā'raso'si. 8; P. 136.

LV. Yadi navavṛṣō'si sṛjā'raso'si. 9; P. 146.

LVI. Yadi daśavṛṣō'si sṛjā'raso'si. 10; P. 149.

LVII. Yadyēkādaśo'si sṛjā'raso'si. 11; P. 153.

CHAPTER V.

LVIII. Aum. Iti vā iti mē manō gāmaśvam
samuyāmiti, kuvitsomasyāpāmiti. Rgvēda X, 119, 1;
P. 166.

LIX. Pra vātā iva dōdhata unmā pitā ayam-
sata, kuvitsomasyāpāmiti. 2; P. 169.

LX. Unmā pitā ayamsata rathamaśvā ivāśavah,
kuvitsomasyāpāmiti. 3.

LXI. Upa mā matirasthita vāśrā putramiva
priyam, kuvitsomasyāpāmiti. 4; P. 170.

LXII. Ahaṁ taśteva bandhuraṁ paryacāmi
līḍā matim, kuvitsomasyāpāmiti. 5; P. 171.

LXIII. Nahi mē aksipaceanācehāntsuh pañcā
kr̥ṣṭayah, kuvitsomasyāpāmiti. 6; P. 172.

LXIV. Nahi mē rōdasi ubhē anyam pakṣam
vāna prati, kuvitsomasyāpāmiti. 7; P. 174.

LXV. Abhi dyām mahinā bhuvamabhimām
pr̥thivīm mahīm, kuvitsomasyāpāmiti. 8; P. 175.

LXVI. Hantāham pr̥thivīmimām ni dādhāniha
veha vā, kuvitsomasyāpāmiti. 9; P. 177.

LXVII. oṣamit pr̥thivīmahām jaṅghānāniha
veha vā, kuvitsomasyāpāmiti. 10.

LXVIII. Divi mē anyah pakṣodhō anyamacīkṛ-
ṣam, kuvitsomasyāpāmiti. 11; P. 179.

LXIX. Ahamasmi mahāmahōbhīnabhyam-
udīśitah, kuvitsomasyāpāmiti. 12; P. 180.

LXX. Gṛ̥ho yāmyaramkṛ̥to devēbhyō havya
vāhanah, kuvitsomasyāpāmiti. 13; P. 181.

CHAPTER VI.

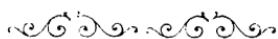
LXXI. Aum. Śraddhayāgnih samiddhyate śraddhayā hūyatē havih, śraddhāṁ bhagasya mūrdhanī vacasāvēdayāmasi. Rgvēda X, 151, 1; P. 187.

LXXII. Priyāṁ śraddhē dañatah priyāṁ śraddhē didāsatah, priyāṁ bhojēṣu yajvasvidāṁ mauditāṁ kṛdhi. 2; P. 194

LXXIII. Yathā dēvā asurēṣu śraddhāmugrēṣu eakrīrē, tathā bhojēṣu yajvasvasmākamuditāṁ kṛdhi. 3; P. 196.

LXXIV. Śrddhāṁ dēvā yajamānā vāyugop upāsatē, śraddhāṁ hṛdayyayākūtyā śraddhayā vindat vasu. 4; P. 205.

LXXV. Śraddhāṁ prātarhavāmahē śraddhāṁ madhyandināṁ pari, śraddhāṁ sūryasya nimeti śraddhē sraddhāpayēha nah. 5; P. 207.

CHAPTER VII.

LXXVI. Aum. Na vā u dēvāh kṣudhamid-vaḍhaṁ dadurutaśitāmupa gacchanti mṝṣyavah, utō rayih pṝṇatō nōpadasyatyutā ‘pṝṇanmarḍitāram na vindatē. Rgvēda X, :17, 1; P. 238.

LXXVII. Ya ādhrāya cakamānāya pitvō‘nnavāntsan raphitayōpajagmuṣē, sthiraṁ manah kṝṇutē sēvate purōtō citsa marditāram na vindatē. 2; P. 240.

LXXVIII. Sa ilbhōjō yō gṝhavē dadātyanna-kāmāya caratē kṝṣāya, aramasmāi bhavati yāmahūtā utāpariṣu kṝṇutē sakhāyam. 3; P. 241.

LXXIX. Na sa sakhā yō na dadāti sakhyē saeā-bhuvē sacamānāya pitvah, apāsmātprēyānna tadōkō asti pṝṇantamanyamaraṇam cidechēt. 4; P. 242.

LXXX. Pr̄ṇiyadinnādhamānāya tavyān drāghī- yāṁsamanupaśyēta panthām, o hi vartantē rathyēva cakrā ‘nyamanyamupa tiṣṭhanta rāyah. 5.

LXXXI. Mōghamannām vin̄latē apracētāh sat-yam bravīmi vadha itsa tasya, nāryamaṇam puṣyati nō sakhāyam kēvalagho bhavati kēvalādī. 6; P. 243.

LXXXII. Kṝṣannitphāla āśitām kṝṇoti yannā-dhvānamapavṝṇmktē caritrāih, vadānbrahmā ‘vadato vanīyān pṝṇanuṇipirapṝṇantamabhisyāt. 7; P. 244.

LXXXIII. Ekāpādībhūyō dvipado vi eakramē dvi-pattripādāmabhyēti paścāt, catuśpādēti dvipadāmabhi-svarē sampaśyanpamktirupatiṣṭhamānah. 8; P. 245.

LXXXIV. Samāu ciddhastāu na samām viviṣṭah sammātarā cinna samām duhātē, yamayōścinna samā viryāṇi jñatā citsantāu na samām pṝṇitah. 9; P. 247.

CHAPTER VIII.

LXXXV. Anm. Sahasraśīrṣā puruṣah sahasraśīrṣāpāt, sa bhūmīm sarvataḥ spṛtvā 'tyatiṣṭhaddaśā'ngulam. Yajurveda XXXI, 1, P. 252.

LXXXVI. Puruṣa ēvēdaṁ sarvam yadbhūtaṁ yacca bhāvyam, utāṁṛtatvasyeśāno yadaunenātirohaṇi. 2; P. 257.

LXXXVII. Ētāvānasya mahimātō jyāyāñśca pūruṣah, pādō'sya viśvā bhūtāni tripādasyāmṛtam iīvi. 3; P. 258.

LXXXVIII. Tripadūrdhva udāitpuruṣah pādō'syēhā'bhavatpunah, tatō viśvamvyakrāmat sāśanānaśanē abhi. 4; P. 260.

LXXXIX. Tatō virādajāyata virājō adni pūruṣah, sa jātō atyaricayata paścādbhūmimatho purah. 5; P. 262.

XC. Tasmādyajñātsarvahutah sambhṛtam pṛṣadājyam, pasūmstāmśeakrē vayavyānāraṇyā grāmyāśca yē. 6; P. 264.

XCI. Tasmādyajñātsarvahuta ṣeali sāmāni jajñirē, chandāṁsi jajñirē tasmādyajustasmādajāyata. 7; P. 266.

XCII. Tasmādaśvā ajāyanta yē kē cōbhayaṁtataḥ, gāvō ha jajñirē tasmāttasmājjātā ajāvayah. 8; P. 268.

LCIII. Taṁ yajñam barhisi prāukṣan puruṣam jatamagrataḥ, tēna dēvā ayajanta sādhyā ṣayaśca yē. 9; P. 268.

XCIV. Yatpuruṣam vyadālbhū katidhā vyakalpayan, mukhaṁ kimasyāśit kiṁ bāhū kimūrū pādā ucyētē. 10; P. 269.

XCV. Brāhmaṇo'sya mukhamasitbāhū rājan-yah kṛtah, ūrū tadasya yadvāisyah padbhyām śūdrō ajāyata. 11; P. 270.

XCVI. Candramā manasō jātaścaksōh śūryō ajāyata, śrotrādvāyuśea prāṇaśea mukhādagnirajāyata. 12; P. 275.

XCVII. Nābhyā asidantarikśam śirṣṇo dyāuh samavartata, pañbhyām bhūmirdiśa śrotrāttathā lokām akalpayan. 13; P. 277.

XCVIII. Yatpuruṣena haviṣā dēvā yajñamatan-vata, vasantō'syasidājyam grīṣma idhmah śaraddhavih. 14; P. 278.

XCIX. Saptāsyāsan paridhayastrih sapta sami-ḍhah kṛtāh, dēvā ya-lyajñam tānvānā abadhnān puru-ṣam paśum. 15; P. 282.

C. Yajñena yajñamaya janta dēvāstāni dharmāṇi prathamānyāsan, tē ha nākam mahimānah sacanta yatra pūrvē sādhyāh santi dēvāh. 16; P. 284.

CI. Adbhyah sambhṛtah pṛthiviyāi rasācca viś-vakarmaṇah samavartatāgrē, tasya tvaṣṭā vidadhadrū-pamēti tānmartyasya dēvatvamājānamagrē. 17; P. 286.

CII. Vēdāhamētaṁ puruṣam mahāntamāditya-varṇam tamasah parastāt, tamēva viditvātīnṛtyumēti nānyah panthā vidyatē'yanaya. 18; P. 289.

CIII. Prajāpatiścarati garbhē antarajāyamāno bahudhā vijāyatē, tasya yonim paripaśyanti dhīrāstas-min ha taṣṭhurbhuvanāni viśvā. 19; P. 291.

CIV. Yo dēvēbhyā ātāpati yo devānām purōhitah, pūrvō yo dēvēbhyō jātō namō rucāya brāhmaye. 20; P. 293.

CV. Rucaṁ brāhmaṁ janayantō dēvā agre
tadabruvan, yastvāivam̄ brāhmaṇō vidyāttasya dēvā
asan vaśē. 21; P. 294.

CVI. Śrīśca tē lakṣmīsca patnyāvahōrātrē pārsve
nakṣatrāṇi rūpamaśvināu vyāttam, iṣṭannīṣāṇāmum ma
iṣāṇa sarvā lōkām ma iṣāṇa. 22; P. 296.

CHAPTER IX.

CVII. Aūm. Namah sakhibhyah pūrvasadbhyo
namah sākamniśebhyah, yuñjē vācam̄ śatapadīm.
Sāmavēda, II, 21, 7, 1; P. 299.

CVIII. Yuñjē vācam̄ śatapadīm gāyē sahasra-
vartani, gāyatram̄, trāiṣṭubham̄ jagat. 2; P. 300.

CIX. Gāyatram̄ trāiṣṭubham̄ jagadviśvā rūpāṇi
samblītā, dēvā okāṃsi cakrīrē. 3; P. 301.

CHAPTER X.

CX. Aum. Sanā ca sōma jēśi ca pavamāna mahi śrvāh, athā nō vasyasaskṛdhi. Sāmavēda II. 397—406; 1; P. 304.

CXI. Sanā jyōtih sanā svā'3'rvīśvā ca sōma sāubhagā, athā nō vasyasaskṛdhi. 2; P. 305.

CXII. Sanā dakṣamuta kratumapa sōma mṛḍlo jahi, athā nō vasyasaskṛdhi. 3; P. 306.

CXIII. Pavītārah punīta na sōmamindrāya pātavē, athā nō vasyasaskṛdhi. 4.

CXIV. Tvām sūryē na ābhaja tava kratvā tavotibhih, athā nō vasyasaskṛdhi. 5; P. 307.

CXV. Tava kratvā tavotibhirjyōkpaśēma sūryam, athā nō vasyasaskṛdhi. 6; P. 308.

CXVI. Abhyarṣa svāyudha sōma dvibarhasam rayim, athā nō vasyasaskṛdhi. 7; P. 309.

CXVII. Abhya'3'rṣānapaeyūtō vājintsamatsu sāsahih, athā nō vasyasaskṛdhi. 8.

CXVIII. Tvām yajñāiravīvṛdhānpavamāni vīdharmaṇi, athā nō vasyasaskṛdhi. 9. P. 310.

CXIX. Rayim naścitra maśvinamindō viśvāyūmābhara, athā nō vasyasaskṛdhi. 10; P. 311.

PRAYERS AND EXHORTATIONS.

Aum. Ā brahmaṇbrāhmaṇo brahmaṇavareṣī jāyatāmā rāṣṭrē rājanyah śūra iṣavyo‘tivyādhī mahā-ratho jāyatām. Doglīrī dhēnurvōlha‘nadvānāśuh saptih purāndhīryoṣā jiṣṇū ratheṣṭhāḥ sabhēyo yuvā‘sya yajamāṇasya vīro jāyatām. Nikāmē nikāmē nah par-jānyō varṣatu, phalavatyō na ḫṣadhyayah pacyantām. Yogaksēmo nah kalpatām. Yjurvēda, XXII, 22; P. 313.

Na pāpāsō manāmahē nārāyāsō na jahlavah, yadinnvinīlraṇ vṛṣaṇaṇ sacā sutē sakhāyam kṛṇavā-mahāi. Rgvēda VIII, 61, 11; p. 314.

Priyam mā kṛṇu dēvēṣu privaṇ rājasu mā kṛṇu, priyam sarvasya paṣyata uta śūdra utāryē. Atharva-vēda XIX, 62.

Rucam no dhēhi brāhmaṇēṣu rucam rājasu maskṛḍhi, rucam visyēṣu śūdrēṣu mayi dhēhi rucam. Y. XVIII, 48.

Yatra brahmaṇido yānti dīkṣayā tapasā saha, brahmaṇā mā tatra nayatu brahmā brahma dadhātu me, brahmaṇē svāhā. A. V. XIX, 43, 1; p. 315.

Etō nvindram stavāma śuddham śuldhēna sāmnā, śuḍhāirukthāirvāyṛḍhīvāṁṣam śuddha aśīrvānma-mattu. R. V. VIII, 95, 7.

Araṇ ta indra śravasē gamēma śūra tvāvataḥ, arāṇ śakra parēmani. S. V. II. 209.

Viśvatōdāvanviśvātō na ā bhara, yaṇ tvā śavi-ṣṭhamīmahē. S. V. I, 437.

Agnē vivasvadā bharāsmabhyamūtayē mahē,
deyohyasi nō dṛśē. S. V. I, 10; p. 316.

Dyāuh śāntirantarikṣam śāntih pṛthivī śāntirāpah
śāntirqṣadhaśāntih. Vanaspatayah śāntirviśvā
dēvāḥ śāntirbrahma śāntih sarvam śāntih śāntireva
śāntih sā mā śāntirēdhi. Y. XXXVI, 17.

Aum. Śāntih, śāntih, śāntih. Aum.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

The following serious mistakes should be corrected before starting to read:—

(1) On page 102 at the end of the “Word-meaning, &c.” of verse 36 add the following:—

कस्मै (dative of क) = to the Lord God the Protector of all creatures; to God Who is essentially bliss and imparts bliss to His devotees. From time immemorial each letter of the Sanskrit Alphabet has been explained as implying certain things or ideas. This subject is very clearly set forth in charming couplets in the ‘Ekākṣari Kōṣā’ from which the interpretation of ‘ka’ is given below:—

× × × × ×

कः प्रजापतिरुद्दिष्टः कोऽर्कवाच्वनलेपु च ॥ ६ ॥

कश्चात्मनि मयूरे च कः प्रकाश उदाहृतः ।

कं शिरो जलमारुतातं कं सुखं च प्रकीर्तिम् ॥ ७ ॥

“ ‘Ka’ in the masculine gender is the name of God the Protector of all beings, of air and fire, of the soul and the peacock and of light. In the neuter gender it means the head, water and happiness.”*

P. 105, The last word in the first line of verse 39 is विभृतं and not विमृतम्.

P. 110. In the first line of the paragraph introduced with ‘N. B.’ insert ‘be’ between ‘to’ and ‘connected’. In the fourth line end put ‘mere’ between ‘a’ and ‘repetition’. In the seventh line substitute ‘e’ for the first ‘i’ in ‘rhitoricians’. In the nineth line insert ‘of’ between ‘number’ and ‘things’.

See the Śabdabhēdaprakāśa and Ekākṣari Kōṣā, Nirṇaya Sagara Press Bombay 1921, p. 9. See also Nig. III, 6 and Nir. II, 14.

P. 111. In the 5th line substitute 'y' for the first 'i' in 'Etimologically'. In the first line of the paragraph introduced with 'E. g.' read 'says' instead of 'say'. In the last line but one of the same paragraph strike off 's' from figures'.

P. 118. In "Word-meaning &c." lines 2 and 3 read वृपः instead of पृपः.

P. 167. Insert the following in place of the top paragraph:—Many times; enough; ample. अपाम्=I have enjoyed. कुविद् सोवस्य अपाम्=oft have I enjoyed the advantages of spiritual discipline; I have often drunken of the pleasures of the world to intoxication.

P. 208. In the fourth line of the 3rd paragraph read 'coincidence' instead of 'evident'.

P. 210. footnote. Substitute the following for the last (योगिनामपि &c.):—

वार्थं नैवेह नामुत्र विनाशस्तस्य विद्यते ।
नहि कल्याणकृतकश्चिद्दुर्गतिं तात गच्छति ॥ ४० ॥

P. 244. In the first line of verse 82 read 'अशितं' instead of 'अश्वितं'.

P. 247. In the first *sentence* of the अन्वितपद्माद् insert न between समस् and वि and also before दुहाते in the second *line*.

A full list of all other mistakes not so serious is given below.

Page.	line.	correct.	incorrect.
99	16	creation	creatiod .
101	7	पोडश	पाडश .
102	32	लोका रजां	लोकारजां .
104	1	स्थिति	स्थित .
107	21	2, 106) =	2, 106 = .
,"	24	1, 39) =	1, 39 = .
114	1	40	40 .
116	27	U. IV	U .
121	21	with	with .
,"	31	नहि	हि .
,"	33	इव ते	इवते .
122	18	second	secend .
,"	26	Sim-	Sim .
123	12	blemishes† and	blemishes†, and .
,"	13	developed,	developed .
126	27	The first,	The first .
,"	33	India	India .
127	6	qualifications	qualifications .
135	28	Divine	Divin .
136	2	(५८)	(५९) .
145	29	XIV, 1-3	XV, 1-30 .
147	30	the	th .
153	27	४।२३८॥	२३८॥
155	6	houses"	houses .
,"	8	continues	continues .
,"	25	{ one of the previous	{ one previous .
,"	31	and	end .
173	4	सामस्य	सामस्य .
176	3	often-times	often times .
180	24	of worldly	or worldly.
181	5	यामि	यामे .
184	5	becomes	become .

Page.	line.	correct.	incorrect.
185	7	पश्यंश्चक्षु-	पश्यंश्चक्षु-
192 .	10	finding out by	finding out .
"	17	righteousness.	righteousness .
195	31	द्वनिषु	द्वनिषु .
199	15	initiation	initiations .
201	26	वासुरिति	वा सुरिति .
216	14	well as towards	well towards .
217	18	bereft of	bereft, of .
222	25	सुन्तभा:	सुन्तभा .
224	6	thy	they .
227	4	-दिच्छुप्रच्छरक्षो-	-वच्छुप्रक्षो- .
239	29	-is added	-is added .
240	23	P. III, 2, 106	P. III, 106 .
241	24	+ यहू	+ यहू .
242	26	P. II, 2, 19	P. II, 2, 29 .
243		वर्तन्ते	वर्तन्ते .
"		& VII, 2, 82	& 82 .
244	25	केवलम् अवम् यस्य--	केवलम् अवम् यस्य
246	6	bourgeois	bourgeois .
247	29	P. III, 1, 135	P. III, 135 .
248	15	आध...penury	अ ध...penury .
"	16	नाधमान	न धमान .
"	26 & 32	Bhagavad	Bhagavad .
251	7	Medhatithi	Medhatithi .
"	21	virāt-triṣṭubh	virāt triṣṭubh .
254	39	पात्	पात् .
255	1	Satapatha	Satapatha .
256	41	knowing Him"	knowing Him .
263	2	पश्वात्	पश्वात् .
"	35	पा० ५ । ३ । ३२ ॥	पा० ५ । ३२ ॥
264	13	trols it.	trol it. .
	19	वायव्या-	वायव्या- .

Page.	line.	correct.	incorrect.
99	16	creation	creatiod.
101	7	पोडश	पाडश .
102	32	लोका रजां-	लोकारजां .
104	1	स्त्रिति	स्त्रित .
107	21	2, 106)=	2, 106= .
"	24	1, 39)=	1, 39= .
114	1	140	40 .
116	27	U. IV	U .
121	21	with	with .
	31	नहि	हि .
"	33	इव ते	इवते .
122	18	second	secend .
"	26	Sim-	Sim .
123	12	blemishes† and	blemishes†, and
"	13	developed,	developed .
126	27	The first,	The first .
"	33	India	India .
127	6	qualifications	qualfieations .
135	28	Divine	Divin .
136	2	(५४)	(५३) .
145	29	XIV, 1-3	XV, 1-30 .
147	30	the	th .
153	27	४।२३८॥	२३८॥
155	6	houses"	houses .
	8	continues	continues .
	25	one of the previous	one previous .
"	31	and	end .
173	4	सोमस्य	सामस्य .
176	3	often-times	often times .
180	24	of worldly	or worldly.
181	5	यामि	यामे .
184	5	becomes	become .

Page.	line.	correct.	incorrect.
185	7	पश्यंश्चक्षु	पश्यंश्चक्षु .
192 .	10	finding out by	finding out .
„	17	righteousness,	righteousness .
195	31	द्वनिषु	द्वनिषु .
199	15	initiation	initiations .
201	26	वासुरिति	वा सुरिति .
216	14	well as towards	well towards .
217	18	bereft of	bereft, of .
222	25	सुज्ञमा:	सुज्ञमा .
224	6	thy	they .
227	4	-विच्छुप्रच्छुरक्षो-	विच्छुरक्षो- .
239	29	-is added'	-is added .
240	23	P. III, 2, 106	P. III, 106 .
241	24	+ √ यृह्	+ यृह् .
242	26	P. II, 2, 19	P. II, 2, 29 .
243	2	वर्तन्ते	वर्तन्त .
„	23	& VII, 2, 82	& 82 .
244	25	केवलम् अघम् यस्य—	केवलम् अघम् यस्य .
246	6	bourgeois	bourgeois .
247	29	P. III, 1, 135	P. III, 135 .
248	15	आध...penury	अ ध...penury .
„	16	नाधमान	न धमान .
;	26 & 32	Bhagavad	Bhagvad .
251	7	Mēdhatithi	Mēdhatithi .
„	21	virāt-triṣṭubh	virāt-triṣṭubh .
254 .	39	पात्	पात् .
255	1	Śatapatha	Satapatha .
256	41	knowing Him"	knowing Him .
263	2	पश्चात्	पश्चात् .
„	35	पा० ५ । ३ । ३२ ॥	पा० ५ । ३२ ॥
264	13	trols it.	trol it. .
„	19	वायव्या-	वायव्या- .

Page.	line.	correct.	incorrect.
264	33	अति ॥ ३०	अनि ॥ ३० .
266	21	—यजुर्वेदः ।	—यजुर्वेद । .
267	10	सर्वजगत्वत्तुत्वं	सर्वजगत्वत्तुत्वं .
269	7	duced	dueod .
„	24	मन्त्रद्रष्टारश्च	मन्त्रद्रष्टारश्च .
„	34	साध्याः --ते	साध्यस्ते .
270	24	त्रि अकल्पयन्	त्रि अकल्पयन् .
271	12	-क्रिमुत्पन्न-	-विमुत्पन्न-
273	24	always	alw ys .
„	26	for	or .
„	28	✓ईशुचिर्	ईशुचिर .
276	3	—द्रायुश्च प्राप्	—द्रायुश्चप्राप .
„	33	श्रोत्रम्	श्रोतम् .
277	24	सर्वांल्लोकान्	सर्वाल्लोकान् .
278	19	कार्यकारणस्याऽ-	कार्यकास्याऽ- .
„	31	righteous	righteons .
„	34	above-mentioned	abeve-mentioned .
281	20	होतव्यं द्रव्यम्	होतव्यंद्रव्यम् .
282	16	वायुद्वितीयः	वायुद्वितोयः .
„	29	-literally, the -	-literally, (the-
283	4	शब्दस्पर्शस्तुप	शब्दस्पशस्तुप .
284	22	प्रार्थनोपासनरीत्या	प्रार्थनोपासनरोत्या .
289	24	उ० ३ । ६ ॥ १० ॥	उ० ३ । ६ । १० ॥
290	15	-उयनाये+ति वच-	उयनाये+तिवच- .
294	20	भावार्थः	भावाथः .
295	34	✓जनी प्रादुर्भवे	✓जनीप्र दुर्भवे .
296	31	-च ब्राह्मणम् ॥	च ब्राह्मम् ॥ .
298	6	संवत्सरं च	संवत । रं च .
300	11	(सहस्रेषु	सहस्रेषु .
„	16	क्रिप्	क्रप् .
„	20	ways,	ways. .
303	5	तदनित्यत्वे	तदानन्त्यत्वे .
„	6	लोके देवदत्तस्य	लोकं देवदत्तस्य .

Page.	line.	correct.	incorrect.
303	9	-प्युत्पत्तिमत्त्वं	प्युत्पत्तिमवं .
304	16	पवमान	पवमान .
305	14	सोम । सौभगा ।	सोम । .
308	19	परमात्मस्तव	परमात्मस्तव .
310	10	victorious	victorions .
311	1	(विगतः धर्मः	(वगतः धर्मः .
„	3	III, 1, 133)=	III, 1, 133= .
„	20	-मिन्दो	-मिन्दा .
314	1	यदिन्निवन्द्रं	यदिन्निवन्द्रं .
„	11	कृणु । प्रियं	कृणु । प्रियं .
315	18	सा० २ । २०९ ॥	सा० २ २०६ ॥ .
316	9	the Illuminator	Illuminator .

BIBLIOGRAPHY AND EXPLANATION OF ABBREVIATIONS.

A. V. अ० The Atharvavēda. Sāyaṇa's Commentary, Whitney's and Griffith's translations, the vernacular commentaries by Pt. Ksēmakaraṇadās Trivedi and Pt. S. D. Sātavalekar have been used. The references are to the Kānda, sūkta and verse.

ऐ० ऐतरेय ब्राह्मणम् The Āitarēya Brāhmaṇa Ānandāśrama Press, Poona.

ऐउप० ऐतरेयोपनिषद् The Āitarēyōpaniṣad P. Bhimāsenā's commentary, Choudhary & Sons, Benares.

Adelaide Anne Proctor's Poems—Everyman's Library Series.

Br. Up. बृ० बृहदारण्यकोपनिषद् The Bṛhadāraṇya-kōpaniṣad, Pt. Śivaśankara Śarmā and Āryamuni.

भ० भगवद्गीता The Bhagavadgīta—The English versified translation utilised is the one published by Sadhu F. T. Brooks, Madras.

Bible. The British and Foreign Bible Society's edition has been used.

Ch. Up. छां० छान्दोग्योपनिषद् The Chāndōgyōpaniṣad. See Br. Up. above.

Greens's History of the British Nation.

Iśōpaniṣāl has been referred to as Y. V. XL.

J. U. Br. जै०—The Jāiminīya Upaniṣad Brāhmaṇa D. A. V. College Research Deptt. Lahore.

Ka०—**Ka०** The Kathōpaniṣad P. Bhīmsēn's edition, Choudhry & Sons, Benares.

म० The Manusmṛti—Kullūkaphattas' commentary, Nirnayasagara Press, Bombay.

The Mahābhārata—Kumbhakōnam edition.

The Mādhavīya Dhātuvṛtti, Jayakrsnadas Haridas Gupta, Choukhamba, Benares.

The Māhabhāṣya—Choukhamba publication.

• The Māndūkyōpaniṣad, P. Bhīmasēna, Choudhary & Sons, Benares.

मृ० The Mundakōpaniṣad P. Bhīmasēna, Choudhary & Sons, Benares.

Nir. नि० The Nirukta of Yāska. The commentaries by Skandasvāmin—स्क० भा० and Durgācārya दु० have been alluded to. The editions used are Dr. Lakṣmaṇa Svarūpa and Prof. Rājvāde's The Nighantu has been referred to as Nig.-नि० (inadvertently). The Asiatic Society Bengal's publication has been used.

The Nyāya Aphorisms of Gāutama—Udayanārāyaṇa.

P. प्र०—The Aṣṭādhyāyī of Pāṇini. The Kāśikā, The Siddhānta Kāumudī and the Vedāṅga Prakāś have been used. Macdonnel's Vedic Grammar has also been utilised.

Pr. प्र० The Praśnōpaniṣad—P. Bhīmasēna, Choudhary & Sons, Benares.

R. V. ऋ०—The R̄gvēda. The Sāyaṇabhāṣya, Maxmuller's, Wilson's and Griffith's translations and the Commentary by Maharsi Dayānanda have been utilised. The references are to the Maṇḍala, Sūkta and verse.

The R̄gvēdādibhāṣyabhūmikā by Maharsi Dayānanda and its translation by the late Pt. Ghāsirāma M. A., LL. B., have been used.

Sanmārgādarśana by the Very Rev. Paramahāmsa Parivrājakācārya Svāmi Sarvadānanda Sarasvatī; Mahāśaya Santārāma Ārya, Publisher, Lohari gate, Lahore.

S. u.—Source unknown to the author while writing this book.

S. V. सा०—The Sāmavēda. The Sāyaṇabhāṣya, Griffith's translation and P. Tulsirāma Svāmi's commentary have been utilised.

S. Br. श०—The Śatapatha Brāhmaṇa, The Vāidika Press, Ajmer.

Śāṅkh. Br. श०—The Śāṅkhāyana Brāhmaṇa, Anandāśrama Press, Poona.

Śvēt. श्व०—The Śvētāśvatarōpaniṣad, Nirṇaya-sāgare Press, Bombay.

S. D.—The Sāhityadarpaṇa—P. Sivadatta, Venkatesvara Steam Press, Bombay.

The Satyārtha Prakāśa—Light of Truth, Durgā-prasāda M. A.'s, and Dr. Chiranjīva Bharadvāja's translations have been used.

The Saṃskāravidhi by Svāmi Dayānanda Sarasvatī, Vaidika Press, Ajmer.

The Saṃkhyā Aphorisms of Kapila—Sv. Darśanānanda's commentary. This good work is most shabbily edited and printed.

ता०—The Tāṇḍya Brāhmaṇa—Asiatic Society Bengal's publication.

तै०—The Taittirīya Brāhmaṇa—Mysore Govt. Press.

तै८०—The Taittirīyōpaniṣad, P. Bhīmasēna, Choudhary & Sons, Benares.

The Vāidikasampatti by Pt. Raghunandana Sarmā; Seth Sūrji Vallabhadas, Cutch Castle; Choupaty, Bombay.

Whittier's Poems—The Globe Poets—Macmillans.

प्र०—The Yoga Aphorisms of Patanjali, Svāmi Vijñānāśrama's Edition, Ajmer, Sv. Vivēkananda's translation in his complete works Vol. I and Houghton's translation have been used.

Y. V. प्र०—The Yajurvēda, Uvata, Mahīdhara, and Māharṣi Dayānanda's Commentaries and Griffith's translation have been used. The references are to the chapter and verse.

Pañḍita Satavalekhar's Vēdāmṛta and other works, Sv. Hariprasāda's Svādhyāyasaṁhitā, P. Ayōdhyā-prasāda's 'Gems from the Vēdas' and Macdonnel's 'Vedic Reader' have also been used.

Aptē's Sanskrit English Dictionary, The Vaijāyantī and the Vedic Kośa by Haṁsarāja, Librarian, Research Library, D. A. V. College, Lahore have been used. A large number of references to the Brāhmaṇas are given from the last which is a very useful book.

Many other books have been used now and then of which no mention has been made in this list to save space. I have not been able to make any fastidious selection among the editions of the books used but whatever I could get I have utilised.

APPENDIX II.

WORD INDEX.

In this index only important words of the principal verses and a few more are given. Pronouns, ordinary adverbs, expletives, unimportant conjunctions and forms of the root *अस्* have been neglected.

अ

अकल्पयन्	२७७	अतिरोहति	२५३
अक्षिपत्	१७२, १७३	अत्यतिष्ठत्	२५२, २५५
अग्निः ११, १८, ७८, ११५, १८७,	१८७, २७६,	अत्यरिच्यत	२६२, २६३
अग्निना	१५, १६	अदितेः	५४
अग्निम्	५, ४८, ४९	अद्भुतम्	११३
अग्ने	१७, २४, २८, ११४	अद्भ्यः	२८३, २८३
अग्रतः	२६९	अद्य	११४
अग्ने	२८६, २८७, २६४, २९३	अधि	२६२, २६३
अङ्ग	२४	अधि उदितः	१०२, १०३
अङ्गिरः	२४, २५	अधि जङ्गिरे	७९, ८०
अचीकृपम्	१७६	अध्यैरयन्त	१०७
अच्छान्तसुः	१७२, १७३	अध्वरम्	१७
अजायत	२६२, २६३, २६६, २६७,	अध्वराणाम्	२६, २७
	२७२, २७३, २७५	अध्वराय	५९
अजायन्त	२६८	अध्वानम्	२४४, २४५
अज्ञायमानः	२९१, २९२	अनपच्युतः	३०९
अजावयः	२६८	अनु	६६
अजिरम्	७६, ७६	अनुपश्येत	२४२
अतन्वत	२७८	अन्तरिक्षम्	२७७
अतिमृत्युम्	२८९	अन्तरिक्षे	१०१, १०२
		अन्नकामाय	२४१

अज्ञम्	३९, २४३, २४४	अमृतेन	७३
अज्ञवान्	२४०	अम्भः	३९
अज्ञाद्यम्	३३	अयजन्त	२६६, २८४, २८५
अन्नेन	२५७	अयनाय	२८६, २९०
अन्यमन्यम्	२४२	अयासिषम्	११३, ११४
अपं जहि	३०६	अरंकृतः	१८१
अप प्रेयात्	२४२	अरणम्	२४२
अपरीषु	२४१	अरम्	२४१
अपवृत्ते	२४३, २४५	अरसः ११८, १२०, १२२, १२४, १२६,	
अपश्यत्	१०९, ११०	१२३, १३२, १३६, १४६, १४८	
अपसः	७०, ७१	आरा:	७४
अपाम्	१६६, १६७, १६९, १७०-	अर्जुनः	४२
	१७२, १७३, १७५, १७७, १७९-	अर्यमणम्	२४३, २४४
	१८१	अर्वाचीनम्	५९, ६०
अपूर्वम्	७०, ७१	अवदतः	२४४, २४५
अपृणन्	२३८, २३६	अवसा	१०२, १०३
अपृणन्तम्	२४४, २४५	अवीवृथन्	३१०
अपोदकः	१५३	अशितम्	२३८, २३६
अप्रचेता:	२४३, २४४	अश्वत्	११, १६
अवधन्	२८२, २८३	अश्नुताम्	११८, ११७
अव्रवन्	२९४, २९५	अश्म	१६६
अभवत्	१०६, ११०, २६०, २६१	अश्वा:	५९, ६०, २६८
अभि	२६०, २६१	अश्वाः इव	१६९
अभिनभ्यम्	१८०	अश्वान्ऽइव	७५
अभि भुवम्	१७३	अश्वावतीः	६१
अभि ष्यात्	२४४, २४५	अश्विनम्	३११
अभि संविवेश	१०८	अश्विना	५८, ५९
अभिस्वरे	२४९, २४६	अश्विनौ	२६६
अभीश्युभिः	७५, ७६	अश्वैः	५५, ५६
अभ्यर्थ	३०९	अष्टमः	४०
अभ्येति	२४७, २४६	अष्टवृषः	१३६
अभ्यैक्षेताम्	१०२, १०३	असुरेषु	१६६
अमृतत्वस्य	२५७	अहोरात्रे	२६६
अमृतम्	७२, १०५, १०७, २५८, २५९	अद्वाम्	५७

आ

आकृत्या	२०५	आनशाना:	१०७
आगमत्	१८, १६	आपः	७८, ७६, १०३
आजानम्	२८६, २८७	आपि:	२४४, २४५
आज्यम्	२७८-२८१	आ बभूव	१००
आ तपति	२६३	आभर	२११
आत्मना	१०८	आरण्याः	२६४, २६५
आत्मानम्	१०८	आ वक्षति	११, १२
आदित्यः	७८, ७९	आ वहन्तु	५९, ६०
अदित्यवर्णम्	२८३	आ वेदयामसि	१८७, १८८
आध्रः	५४, ५५	आश्रवः	१३६, १७०
आध्राय	२४०	आश्रितम्	२४४, २४५
		आह	५४, ५५

इ

इच्छेत्	२४२	इन्द्रम्	४८, ४९
इत्वा	१०३, ११०	इन्द्रस्य	११३
इधमः	२७८-२८१	इन्द्राय	३०६, ३०७
इन्दो	३११	इषाण	२६६
इन्द्रः	११५	इष्णान्	२९६

ई

ईडे	१०	ईळे	५, १०
ईड्यः	११, १२	ईशानः	२५७

उ

उग्रम्	५४	उत् अयंसत	१६६
उग्रा	१०१	उत्तमाम्	११६, ११७
उग्रेषु	१६६	उद्व	५६, ५६
उच्छन्तु	६१, ६२	उदितम्	१६५, १६५, १९७
उच्यते	४०	उदिता	५७
उच्येते	२७०, २७१	उदीषितः	१८०

उदैत्	२६०, २६१	उपतिष्ठमानः	२४५, २४६
उदैति	६६	उपदस्यति	२३८, २३९
उप अस्थित	१७०	उपस्थाय	१०८,
उप एमसि	३०७, ३०८	उपासते	११४, २०७
उप गच्छन्ति	२३८, २३९	तभयादतः	२६८
उप जग्मुषे	२४०	उपसः	५६
उपतिष्ठन्त	२४२	उपासः	६१

ऊ

ऊतिभिः	३०७, ३०८	ऊरा	२७०-२७३
ऊर्ध्वं		२६०, २६१	

ऋ

ऋचः	७४, २६६, २६७	ऋत्विजम्	५
ऋत्य	२६, २७, १०८-११०	ऋषयः	२६९
ऋते	७२	ऋषिभिः	११, १२

एकनीडम्	१०४	एकवृषः	११८, ११९
एकपात्	२४५, २४६	एकादशः	१५३
एकवृत्	४१, ४२	एतावान्	८५८
एकवृतः	४२	एति	६९, ७० २४५, २४६, २८६,
एकवृतम्	३९		२८७, २८९

ओ

ओकः	२४२	ओतः	१०४
ओकांसि	३०१	ओतम्	७४
ओषम्		१७३	

क

कतिधा	२७०	कृतः	२७२, २७३
करिष्यसि	२४, २५	कृताः	२८२, २८३
कर्म	७२	कृधि	१४-१६७, ३०४-३११
कर्माणि	७०, ७१	कृशाय	२४१
कविक्रितुः	१८, १९	कृष्ण	२४४, २४५
कस्मै	१०१, १०३	कृष्टयः	१८२, १७३
काम्यम्	११३	कृष्णायाः	४३
कीर्तिः	३९	केवलाधः	२४३, २४४
कुरु	११४	केवलादी	२४३, २४४
कुवित्रू	१६६, १६७, १६६-१७२, १७३, १७५, १७७, १७६ १८१	क्रतुम्	३०६
		क्रत्वा	३०७, ३०८
कृणुते	२४०, २४१	क्रन्दसी	१०२, १०३ ७ः
कृणोति	२४४, २४५	क्रियते	
कृणवन्ति	७०, ७१	क्षत्रम्	११६, ११७
		क्षुधम्	२३८

ग

गच्छति	१७, १८	गुहा	१०४-१०५
गन्धर्वः	१०५, १०६	गृहः	१८
गर्भे	६६, २६१	गृहवे	२४
गाम्	१६६	गोपाम्	२६, २१
गायत्रम्	३००, ३०१	गोभिः	५५, ५
गाये	३००	गोमतीः	६१, ६
गावः	२६८	ग्राम्याः	२६४, २६
ग्रीष्मः		२७८, २८१	

घ

चक्रमानाय	२४०	चन्द्रमा:	६८, ६९, २७१
चक्रा	२४२	चरति	२९१
चक्रिरे	१९६, ३०१	चरते	२४१
चक्रे	२६४, २६५	चरित्रैः	२४४, २४५
चक्षोः	२७५	नितम्	७४
चतुर्थः	४०	चित्रम्	३११
चतुर्वृपः	१२४	चित्रशबस्तमः	१८, १९,
चतुष्पात्	२४७, २४६	चेतः	७२

ल

छन्दांसि	२६६, २६७
----------	----------

ज

जगत्	३००, ३०१	जातम्	३००, २६६
जङ्घनानि	१७७	जाताः	२६८
जङ्घिरे	२६६-२६८	जितम्	५४
जनयन्तः	२६४, २६५	जेषि	३०४
जनाः	६६	जोहवीति	५८
जनिता	१०७	ज्ञाती	२४७
जनिष्यमाणः	९९	ज्यायान्	२५८, २५९
जनिष्म	७५, ७६	ज्योक्	३०८
जाग्रतः	६६	ज्योतिः	६६, ७०, ७२, ३०५
जातः	८१, ९९, २६२, २६३, २७५ २९३, २९४	ज्योतिषाम्	६६, ७०
		ज्योतीषि	१००, १०१

त

तन्तुम्	१०९, ११०,	तष्टाऽइव	१०१
तन्वानाः	२८२, २८३	तस्तमाने	१०२, १०३
तमसः	२८९	तस्युः	२९१, २९२
तव्यान्	२४२	तायते	७३

तिर्यग्नम्	७६, ८०	त्रिपात्	२५८-२६१
तिष्ठति	६९	त्रिपादम्	२४९, २४६
तुरः	५४, ५५	त्रिवृपः	१२२
तृतीयः	४०	त्रीणि	१००, १०१, १०५, १०६
तृतीये	१०७	त्रैष्टुभम्	३००, ३०१
त्रिः	२८२, २८३	त्वष्टा	२८६, २८७

द

दक्षम्	३०६	देवगणाः	११४
ददत्	५५, ५६	देवत्वम्	२८६, २८७
ददतः	१६४	देवम्	५, ६, १०, ३६
ददाति	२४१, २४२	देवाः	४२, ५८, १०७, ११६, ११७
ददातु	११५		१९६, २०५, २३८, २३६, २७८,
ददुः	२३८, २३९		२८२-२८५, २६४, २९५, ३०१
दधतु	१३६, ११७	देवान्	११, १२
दधिक्रावाऽहन्	५६	देवानाम्	१७, २९३, २९४
दमे	२६, २७	देवाय	१०१, १०३
दशमः	४०	देवेभिः	१८, १६
दशवृपः	१४२	देवेभ्यः	१८१, १८२, २९३, २६४,
दशङ्गलम्	२५२, २५९	देवेषु	१७, १८
दाश्युपे	२४	दैवम्	६६
दिदासतः	१६४	दोधतः	१६०
दिवि	१७९, २५८, २५९	दोपावस्तः	६५, २६
दिवेदिवे	१५, १६, २५, २६	द्याम्	४३, १९५
दिशः	१०८-११०, २७७	द्यावापृथिवी	१०६
दीदिविम्	२६, २७	द्यौः	१०१, २७७
दुहाते	२४७	द्राघीयांसम्	२४२
दुहानाः	६१, ६२	द्वितीयः	४०
दुरङ्गमम्	६९, ७०	द्विपदः	२४९, २४६
दूरम्	६९	द्विपात्	२४७, २४६
दृढा	१०१, १०२	द्विपदाम्	२४५, २४६
देवः	१८, १९, ६६	द्विवृहसम्	३०९
		द्विवृपः	१२०

ध

धर्माणि	२८४, २८५	धामानि	१०७
धाता	११५	धियम्	५५, ५६
धाम.	१०९, १०६	धिया	२५, २६
धामन्	१०७	धीरा:	७०, ७१, २६१, २९२
धृतिः			७२

न

नक्षत्राणि	२९६	निगतम्	४१, ४२
नभः	३६	नि दधानि	१७७
नमः	२५, २६	निमेषाः	७६, ८०
नवूमः	४०	निश्चिं	२०७
नववृष्टः	१४६	निहितम्	१०४
नाकः	६०१	निहिता	१०५
नाकम्	२८४, २८५	नृतनैः	११, १२
नाथमानाय	२४२	नृभिः	५०, ५६
नाम	८१	नृवन्तः	५५, ५६
नेनीयते			७५, ७६

प

पक्षः	१७६	परि	२०७
पक्षम्	१७४, १७५	परि-अपश्यत्	१०९, ११०
पंक्तीः	२४५, २५६	परि-अभवत्	१०९ ११०
पञ्चमः	४०	परि-आसीत्	१०९, ११०
पञ्च	१७२, १७३	परिगृहीतम्	७३
पतिम्	११३	परिजग्नभत्	७६, ८०
पत्न्यौ	२९६	परिध्यः	२८२, २८३
पदानि	१०५, १०६	परिपश्यन्ति	२९१, २८२
पदाय	५६, ६०	परिभुः	१७
पदभ्याम्	२७२, २७३, २७७	परीत्य	१०८
प्रन्थाः	२८६, २९०	पर्यचामि	१७१
पंथाम्	२४२	पतमान	३०४, ३१०

पवित्राः	३०६, ३०७	पृणतः	२३८, २३९
पश्चम्	२८२, २८३	पृणन्	२४४, २४५
पश्चन्	२६४, २६५	पृणन्तम्	२४२
पश्चात्	२४९, २४६, २६२	पृणीतः	२४७
पश्यत्	१०४	पृणीयात्	२४२
पश्येत्	३०८	पृथिवी	१०१, १०२
पात्	६१, ६२	पृथिवीम्	१७५, १७७
पातवे	३०६, ३०	पृथिव्यै	२८६, २८७
पादः	२५८, २५६, २६०, २६१	पृष्ठदाज्यम्	२६४, २६५
पादौ	२७०, २७१	पोषम्	१५, १६
पाश्वं	२९६	प्रजनय	५५, ५६
पितरः	११४	प्रजया	१०० १०१
पिता	१०५, १०६	प्रजानाम्	७०, ७१, ७४
पिताऽऽक	२८	प्रजापतिः	७८, ७९, १००, ११९, २६१
पितुः	१०५, १०६	प्रजासु	७२, १०४
पित्त्वः	२४०, २४२	प्रज्ञानम्	७२
पीताः	१६९	प्रणेतः	५५, ५६
पुत्रः	४३	प्रति	१७४, १७५
पुत्रम्	५४	प्रतिमा	८१
पुत्रमऽङ्गव	१७०	प्रतिष्ठिता	७३
पुनीत	३०६, ३०७	प्रत्यङ्	६६
पुर एता	५८	प्रथमजाम्	१०८
पुरुषः	२५२, २५४, २५७, २६०, २६१	प्रदिशः	६६, १०८
पुरुषम्	२६६, २७०, २८२, २८३, २८९	प्रदोधतः	१६६
पुरुषात्	७९, ८०	प्रपित्वे	५७
पुरुषेण	२७८	प्रपीताः	६१, ६२
पुरोहितः	२६३, २९४	प्रवोचेत्	१०५
पुरोहितम्	५, १०	प्रस्थाम	५५, ५६
पुष्यति	२४३, २४४	प्राणः	२७५, २७६
पूरुषः	२५८, २५९, २६२, २६३	प्राणति	४१
पूर्वः	९९	प्रातः	४८, ४२, ५४, २०७
पूर्वेभिः	११, १२	प्रियम्	११३, १७०, १६४,
पूर्वसद्भ्यः	२९६	प्रोतः	१०४
पूषणम्	४८, ५०	प्रौक्षन्	२६६

फ

फालः

२४४, २४५

व

वन्धुः	१०७	ब्रह्मणस्पतिम्	४८, ५१
वन्धुरम्	१७१	ब्रह्मा	२४४, २४५
वद्धा	२९१	ब्राह्मणः	२७२, २७३ २६४, २९५
वाहू	२७०-२७३	ब्राह्मणवर्चसम्	३९
ब्रवीमि	२४३, २४४	ब्राह्मम्	२९४, २०५
ब्रह्म	७१, ७९ ११६	ब्राह्मये	२९३, २९४

भ

भक्षि	५४, ५५	भवन्ति	४२
भग	५५, ५६, ५८	भविष्यत्	७३
भगः	५८	भावयम्	५१७
भगम्	४८, ५०, ५४, ५९, ६०	भुवनम्	७३
भगवन्तः	५७, ५८	भुवनानि	१००, १०९, २९१, २९२
भगवान्	५८	भूतम्	७३, २५७
भगस्य	१८७, १९२	भूनानि	१०८, २५८, २५९
भद्रम्	२४	भूमिः	२७७
भद्राः	६१, ६२	भूमिम्	२५२, २५९, २६२, २६३,
भरन्त	२५, २६	भूयः	२४५, २४६
भर्व	२८, ४८	भोजः	२४१
भवति	१०४, २४१, २४३	भोजेषु	१९४, १९५, १६६

म

मधवन्	५७	१६६, २४०	
मतिः	१७०, १७१	मनसः	२७५
मध्यन्दिनम्	२०७	मनसा	१०२, १०३
मध्ये	५७, ७१, ८०	मनीषिणः	७०, ७१
मनः	६९, ७०, ७२, ७३, ७४, ७५,	मनुष्यान्	७१

मन्यमानः	५४, ५५	मित्रावरुणा	४८, ४९
मर्दितारम्	२३८, २३६, २४०	मुखम्	२७०—२७३,
मर्त्यस्य	२८६, २८७	मुखात्	२७५, २७६
महत्	८१	मूर्धनि	१८७, १८८
महान्तम्	२८६	मृत्यवः	२३८, २३९
महामहः	१८०	मृधः	३०६
महि	३०४	मेधया	११४
महिमानः	२८४, २८५	मेधाम्	११३, ११४, ११५
महीम्	१७५	मेधाविनम्	११४
	मोघम्	२१३, २४४	

य

यक्षम्	७०, ७१	यज्ञन	२८४, २८५
यजमानाः	२१५	यज्ञैः	३१०
यज्ञस्	२६६, २६७	यज्ञसु	१६४, १६५, १६६, १६७
यज्ञेषि	७४	यन्	२४४, २४५
यज्ञः	७३	यमयोः	२४७
यज्ञम् १७, २६६, २७८, २८२—२८५	७०, ७१	यामहूतौ	२४१
यज्ञस्य	५, ११	यामि	१८१
यज्ञात्	२६४, २६५, २६६	युज्वे	२६६, ३००
यज्ञो	७०, ७१	योनिम्	२९१, २९२

र

रजसः	१०१, १०२	राजन्तम्	२६, २७
रत्नधातमम्	५, ६	राजन्यः	२७२, २७३
रथनाभौद्दिव	७३	राजा	५४, ५५
रथम्	१६६	रात्र्याः	४३
रथमुद्दिव	५९, ६०	रायः	२४२
रथयोद्दिव	२४२	रुचम्	२९४, २९५
रफिताय	२४०	रुचाय	२६३, २६४
रयिः	२२८, ३३	रुद्रम्	४८५१
रयिम्	१५, १६	रुहः	४३
रसात्	२८६, २८७	रुरोह	४३
		रूपम्	२८६, २८७, २९६

रूपाणि
रेजमाने

३०१ रोदसी
१०२, १०३ रोहितः

१७४, १७५
४३

ल

लक्ष्मीः

२६६ लोकान्

१०८-११०, २७७

व

वचसा	१८७, १८८	विद्येषु	७०, ७१
वत्सः	४३	विद्धत्	२८६, २८७
वदन्	२४३, २४५	विदित्वा	२८६
वधः	२४२, २४४	विद्यते	२८९, २६०
वधम्	२३८	विद्यात्	२९४, २६५
वनीयान्	२४४, २४५	विद्युतः	७९, ८०
वर्तन्ते	२४२	विद्वान्	१०५
वर्धमानम्	२६, २७	विधर्ता	६४, ५५
वरुणः	११५	विधर्मणि	३१७
वशे	२९४, २९५	विधाता	१०७
वसन्तः	२९८, २८१	विधेम	१०१, १०३
वसु	२०५	विन्दते २०५, २३८-२३०, २४३, २४४	
वसुविदम्	५६, ६०	विपश्यति	४१
वाचम्	२६६, ३००	विभाति	१०२, १०३
वाजिन्	३०६	विभूः	१०४
वाजिनः	५९, ६०	विभूतम्	१०५, १०६
वाजिनःइव	७५, ७६	विमानः	१०१, १०२
वाताः इव	१६९	विराट्	२६२, २६३
वायव्यान्	२६४, २६१	विविष्टः	२४७
वायुः ७८, ७९, ११५, २७५, २७६	२०६	विश्वकर्मणः	२८६, २८७
वायुगोपाः	२०६	विश्वतः	१७
वाशा	१७०	विश्वतः	६१, ६२
विष्टि	१०४	विश्वम्	१०४
विचक्मे	२४५, २४६	विश्वा १००, १०७, २५८, २५६,	
विचृत्य	१०६, ११०	३०१, ३०१	
विजायते	२६१, २६२	विष्वङ्	२६०, २६१
विततम्	१०९, ११०	वीरवतीः	६१, ६२

वीरवैत्तम्	१५, १६	वैनः	१०४
वीर्याणि	२४४	वैश्यः	२७०, २७१
वृष	११६	व्यक्तिपयन्	२७०, २७१
वेद ३६,	१०५-१०७, १८६	व्यक्तिमत्	२६०, २६१
व्यात्तम्		२६६	

श

शतपदीम्	२६६, ३००	अद्वया	१८७, २०५
शरत्	२७८, २८१	अद्वापय	२०७
शिवसंकल्पम्	६६, ७०, ७२, ७३, ७४, ७५	अद्वाम्	१८७, १९६, २०५-२०७
शीर्षाः	२७७	अद्वे	१६४, २०७
शुक्रम्	७८, ७९	अवः	३०४
शुचये	५३, ६०	श्रियम्	११६, ११७
शृदः	२७२-२७४	श्रीः	२६६
		ओत्रात्	२७५, २७७

ष

षड्वृष्टः	१२९	षष्ठः	४०
षोडशी		१००, १०१	

स

संराणः	१००, १०१	सत्यम्	२४, २५, २४३, २४४
साक्षा	२४२	सत्यराधः	५०, ५६
सखायम्	२४१, २५३, २५४	सदम्	६१, ६२
सखिभ्यः	२९९	सदसः	११३
सख्ये	२४२	सन	३०४, ३०६
सच्चते	१००, १०१	सनिम्	११२, ११४
सच्चन्त	२८४, २८५	सनुयाम्	१६६, १६७
सचमानाय	२४२	सन्नमन्त	५९
सचस्व	२८	सप्त	२८२, २८३
सचासुवे	२४२	सप्तमः	४०
सत्यः	१८, १६	सप्तवृष्टः	१३२

सप्तहोता	७३	सुप्तस्य	६९, ७०
समत्सु	३०६, ३१०	सुमतौ	५७
समवर्तत	२७७, २८६, २८७	सुपारथिः	७५
समिधः	२८२, २८३	सूनवे	८२
समिध्यद्वै	१८७, १८८	सूपायनः	२८
सम् पंति	१०४	सूर्यः	२७५
सम्पश्यन्	२४५, २४६	सूर्यम्	३०८
सम्भृतः	२८६, २८७	सूर्यस्य	५७, २०४, २०७
सम्भृतम्	२६४, २६५	सूर्ये	३०७
सम्भृता	३०१	सूज ११८, १२१, १२२, १२४, १२८,	१२८,
सम्मातरा	२४७	१२६, १३२, १३६, १४६, १४९	
सर्वतोमुखः	६६	सेवते	२४०
सर्वलोकम्	२९६	सोम	३०४-३०६, ३०९
सर्वहृतः	२६४-२६७	सोमम्	४८, ५१, ३०६
सूम्हिः	३०९, ३१०	सोमस्य १६६, १६७, १६९, १७२,	
सहः	४१, ४२	१७१, १७४, १७५, १७७,	
सहस्रपात्	२५२, २५४	१७९-१८१	
सहस्रवर्तनि	३००	सौभगा	३०५
सहस्रशीर्पा	२५२, २५४	स्तभितम्	१०१, १०२
सहस्राक्षः	२५२, २५४	स्थिरम्	२४०
साकंनिषेभ्यः	२६६	स्पृत्वा	२५२, २५५
साध्याः	२६९, २८४, २८५	स्वस्तये	२८
साम	७४	स्वस्तिभिः	६१, ६२
सामानि	२६६, २६७	स्वायुध	३०९
साशनानशने	२६०, २६१	स्वाहा	१२३, ११७

ह

हवामहे	४८, ४६, २०७	हुवेम	४८, ५१, ५२, ५४
हविः	१८७, १८८, २७८, २८१	हृयते	१८७, १८६
हविषा	१०१-१०३, २७८	हृतप्रतिष्ठम्	७३, ७६
हव्यवाहनः	१८१, १८२	हृदयया	२०५
हस्तौ	२४७	हृदा	१७१
हिंसीत्	८१	होता	१८
हिरण्यगर्भः	८१	होतारम्	५, ६

APPENDIX III.

SUBJECT INDEX.

A

'Acchāntsuh'. Durgāca-
 rya on—174; Macdonell
 on—173; Dr. Lakṣmaṇa-
 svarūpa on—173; Ska-
 ndasvāmin on—174.

'Agni'. Derivation of—9,
 10; interpretation of—
 6-10; 53;—in the Vedas:
 6-8;—in the Brāhma-
 ṇas: 8, 9;—in the Upa-
 niṣads: 9, 17;—in Yās-
 ka's Nirukta 9, 10; dif-
 ferent significations of
 —188 f. n.*
 'Ahimsā'=abstinence from
 injuring others: 143.

Ambition. Legitimate—
 not prohibited in the
 Vedas: 160.

Armour. The triple—152.

'Āsana'=posture. Descrip-
 tion and need of—140.

Āśramas'=the orders of
 human society: 126,
 127.

'Aṣṭama'=the eighth.
 The etymology of—17.

'Asura'. Interpretation of
 —197, 201-204.

'Ātmastuti'. See under
 'Soul'.

Ātmānanda on aśvināu'
 49.

'Aum'; the Sacred Name
 of God: 66; derived
 from the root \sqrt{av} : 84;
 its component letters:
 90-94; the letter 'a':
 90-92; the letter 'u': 92,
 93; the letter 'm': 93,
 94; the nineteen mean-
 ings of the root \sqrt{av}
 in relation to 'Aum':
 85-90; the importance
 of the numbers 1 and
 9: 87-90; Maharsi Daya-
 nanda on 'Aum': 87;
 other names of God .
 94; the written symbol
 for 'Aum': 95; render-
 ings of—xv, xvi; repre-
 sentation of—frontis-
 piece facing p. xv.

'Āupamanyava'. A Vedic
 exigete mentioned by
 Yāska: 13.

'Āurṇavābha' an ancient
 Vedic exigete mention-
 ed by Yāska 49.

B

‘Bhaga’. Derivation of—
30 and f. n. 5, 6 & 7;
192. “

Body. Description of the
human—in the Vedas.
146-148.

‘Brahmacarya’. Contri-
nence 143; an ‘āśrama’

or order of human so-
ciety and one of the
stages of human life.
126, 127.

‘Brāhma m u hūrta’ 64.
Apte on—64 f. n. 4; Kul-
lukabhatta on—64.

C

Campbell on feelings 64.

‘Caturtha’=fourth. Ety-
mology of—47.

Charity. Praise of—248-
250; who deserves? 249;
the man who does not
give—is unfortunate:
248.

Christ. The sermon on
the Mount by—143; 152;
parable of the good
Samaritan by—262;
recipe of cure for
wounds inflicted by
weapons; 262.

‘Cogito ergo sum’. Des-
cartes’ maxim; 128.

D

‘Daśama’=tenth. Ety-
mology of—47.

Dayānanda on the word
‘asura’; 202, 203; and
‘rudra’: 52—on the
soul: 182-186;—on the
Puruṣa-stūkta 251-298.

Dēvarāja Yajvan on the
word ‘asura’: 204.

‘Dharma’=the Law of
Righteousness: 149-153

Manu on—150; 152:
153. Mahābhārata on
150, 151.

Doxology. The Christian
—*Gloria Patri* &c.: 191.

Durgācārya on the word
‘asura’, 201; on *puruṣa*
253, 254.

‘Dvitiya’=second. Ety-
mology of—47.

F

Failures: 156.

Faith. The Western idea
of—190;—in Vedic lite-

rature: 197-200;—in
the *upaniṣads*: 209;—
the *Bhagavadgītā*: 209

212;—in the *Mahābhārata*: 212; Tennyson's use of the word—191.

Flammarion. On the powers of the soul. 181.

Food. The etymology of the word 'annam': 44;

of 'adyam'. 44; the *Bṛhadāraṇya* kōpaniśad on—46; the evil consequences of flesh-eating: 145; the Bible on non-killing. 144.

St. Francis of Assissi on the human body 148.

G

God. The Dispenser of all goods: 33; the Fatherhood of—35, 36; the Friend: 36–38; the Oneness of—30–33; the Vedas on the—of—30–32; the *upaniṣads* on—32, 33—the Poet: 38;

His Poem: 20–24.

Gray's Elegy quoted: 158. Griffith on the *Vṛṣa* sūkta 162, 163; translation of R. V. I, 187 by—44; rendering of 'yavāśira' and 'gavāśira' by—45.

I

Idolatry. Prohibition of—in the Vedas 96–98.

Industry. Man must develop his powers: 157–162.

K

Kabīra on the human body: 148.

Kaṇāda. On Dharma: 150; quoted 145;—on food: 145 and f. n. §

L

Lava Ajñdra a sage: 168.

M

Macdonell on 'San': 167. See 'acchāntsuh'.

at the latest: 137;—on the word 'sūrya': 308.

Mahābhāṣya on the accent of 'vṛṣa': 120;—a work of 2nd century B. C.

Mahābhārata. See 'Dharma' and 'Faith'. *Manas* see Mind.

Manu. On despondency: 156 ; See Dharma ; Brāhmamuhūrta and Prāṇāyāma ;—on ablutions 65. vice to—by his mother 139. Mechanism of the body : 132, 133. Mind. The—or manas : 134.

Marcus Aurelius. Ad. Morning meditation: 66.

N

'Navama'—ninth. Etymology of—47. Navīna. Meaning of—13. Nūtana. Meaning of—12.

P

'Pañcama'—fifth. Etymology of—47.
 Parisamkhyā alamkāra—a figure of speech: 110, 111.
 eight limbs of yoga: 53, 137, 138, 146; Manu on the necessity of—206, 207; f. n. 3.

Passions. The—129.

St. Paul on flesh-eating:
144.

Prakṛti=Primordial Matter: 123.

Prāṇāyāma=regulation of breathing, one of the

Proctor, Adelaide Anne —
poetess quoted: 156;
235-237.

Purity, Corporeal and Mental - 138-140; Manu on - 65.

'Pūrvē'. Sense of—13.

R

Rasputin: 144, 145.

Robert Bruce and the Spider 157.

‘R̥ṣī’. Derivation and meaning of - 13-15.

S

‘Saccidānanda’ 122, 123.

‘Sāhitya Darpaṇa’ referred to: 112.

‘Sākapūni’, an ancient Ve-

dic exigete mentioned
by Yāska: 10

'Samāhyā' or the twilight
prayers: 77.

‘Sañjnānasūkta’ R. V. X’ 71: 23; 300.

‘Sapta,’=seventh. Etymology of—47.

‘Saṣṭha’=sixth. Etymology of—47.

Satyavrata Sāmaśrami Bhattācārya: 204.

Sāyaṇa on the word ‘rudra’ 52, 53; f. n. 22.

Scale of notation and numeration: 162.

Schiller quoted, 233.

Scholastic maxim: “Nihil est in intellectu quod non prius fuit in sensu”: 134.

Senses. The five—132: 134, 135.

Sheaths. The five: 147- 149.

‘Skandasvāmin’ on the word ‘Kavi’ 19;—on ‘amgiras’ 25;—on ‘aśva’ 60;—on the word ‘svah’, 110;—on ‘puruṣa’: 252, 253.

Socrates 121.

Soul. The—. Ātmastutisūkta on—166-186; Dayānanda on—184-186; Europeans on the Ātmastutisūkta: 168; Flammarion on the powers of—181.

‘Sthāulaṣṭhīvi’. An ancient Vedic exigete mentioned by Yāska 12.

‘Svah’. Etymology of— 111.

T

‘Tad’=that. Etymology of—111.

Tennyson’s use of ‘faith’: 191.

Transmigration of the soul: 168.

‘Tṛtiya’=third. Etymology of—47.

Truth—in the Vedas, see under ‘Vedas’. Manu on —222-226; tha Mahābhārata on—214-222; —is the highest Dharma: 215; 218; 220;—is preferable to a hundred sons: 214; —is thirteen-fold: 215;—in evidence at a court of law: 222, 223;—a ‘limb’ of yōga: 143.

U

Untruth.—is the greatest sin : 225, 226.

V

Varṇas. The four—127.

Vedas. The four 125, 126 — on Truth 213, 214;—on faith, 192 f. n., 198; f. n. 200; f. n.

‘Vṛṣa sūkta.’ Another interpretation of—157—162; Whitney on the—163.

Vyāsa on yōga sūtra II, 55; 141, 142; f. n. *

W

Wealth. The use of—250 acquisition of—312.

Whitney. See ‘Vṛṣasūkta’.

Whittier quoted 233—235.

Winternitz on certain Women’s. Duties : 67.

Y

‘Yajña’=righteous work: 5; 227; etymology of—11; 227; the Brāhmaṇas on—227, 228; f. n.; the Chāndōgyōpaniṣad on 229; the Bhagavadgītā on 229-231.

‘Yajamāna’ or ‘yajvan’= a philanthropist: 231-233; the Brother of Mercy: 233-235; the Three Rulers: 237, 238; the Knight errant 238, 239.

‘Yajvan’ see Yajamāna.

Yāska (Nirukta). — on ‘agni’: 9, 15;—on ‘anna’

parts of the Atharva-vēda in his ‘History of Indian Literature’: 164, 165.

Women’s. Duties : 67.

43;—on ‘antarikṣam’: 102;—on ‘asura’: 201; 202;—on ‘aśva’: 60;—on ‘aśvināu’: 49;—on ‘bhaḍram’: 24;—on ‘daḍhikrāvā’: 59;—on ‘deva’: 11;—on ‘indra’: 113;—on ‘īḍe’: 10;—on ‘kavi’: 19;—on ‘nākah’: 102;—on ‘puruṣa’: 252;—on ‘rajas’: 102;—on ‘ṛṣih’: 10;—on ‘satyam’ 19;—on ‘svāh’: 110;—on ‘svāhā’ 114;—on ‘vāj’: 177;—on ‘vēna’: 104; &c.

APPENDIX IV

List of Aphorisms from the *Aṣṭādhyāyī* of Pāṇini quoted in the explanation of Vedic words in the book. The bracketed number preceding the semi-colon refers to the Aphorism and that succeeding it to the page of the book on which it is cited.

Chapter I.

1st Section :—(26); 5. (46); 16.

2nd Section :—(31); 291.

3rd Section :—(8); 194. (9); 194.

Chapter II.

1st Section :—(4); 118; 120; 122; 124; 128; 129; 132; 136; 146; 149; 242. (57); 19; 57; 75; 244.

2nd Section :—(6); 72; 291; (8); 74; 114. (19); 6; 117; 205; 241; 242; 292. (24); 19; 28; 56; 70; 73; 76; 118; 205; 244; 246; 47; 254; 255; 260; 261. (28); 261. (29); 261; 268. (35); 76.

4th Section :—(6); 264. (14; 109. (75); 194.

Chapter III.

1st Section :—(2); 120. (7); 194. (26); 107; 188; 254; 295. (33); 73; 99. (67); 188. (86); 105. (95); 44. (97); 244. (106); 103. (109); 12. (114); 57; 308. (124); 113. (133); 58; 107. (134); 5; 17; 60; 62; 117; 175; 195; 241; 242; 244; 246; 247; 268; 287; 290. (135); 6; 60; 74; 76; 104; 113; 194; 241; 247; 294. (136); 240;

2nd Section :—(1); 292. (3); 205; 292; 300. (5); 55; 202. (18); 310. (28); 70. (57); 246. (59); 6; 80; 99; 261. (61); 290. (67); 108. (69); 182. (75); 59; 110. (76); 17; 27; 242. (78); 244. (99); 291. (102); 5; 27; 242. (99); 291. (102); 5; 27; 62; 72—74; 104—106; 108; 110; 195; 240; 264. (103); 189; 197. (106); 101; 107; 240. (107); 24; 240. (124); 19; 24; 26; 27; 55; 56; 62; 69; 106; 194; 205; 239; 242; 243; 257; 283; 291; 295. (127); 73; 99. (134); 62 (135); 55; 56; 107. (171); 59; 310. (177); 300. (178); 26; 44; 54; 56; 80; 81; 116; 171; 207; 254; 263; 272; 283; 292; 310.

3rd Section :—(1); 71; 166. (6); 19. (14); 73. (15); 72. (16); 245; 246; 259. (18); 16; 60; 80; 114; 244. (19); 102; 108. (53); 205. (55); 205. (63); 247. (90); 5; 227. (92); 282. (94); 39; 57; 72; 79; 205; 241. (97); 308. (103); 71. (104); 187. (108); 245; (113); 6; 44; 54; 257. (114); 239. (115); 290. (117); 261. (118); 104; 181. (121); 27. (134); 55. (174); 166; 170; 173.

4th Section :—(6); 55; 110. (21); 110; 255. (67); 254; 239. (84); 114. (96); 299.

Chapter IV.

1st Section :—(4); 62; 71; 102; 104; 170; 187; 268. (6); 61; 62; 103. (8); 299. (30); 241. (41); 102; 175. (45); 241. (85); 79. (92); 294.

2nd Section :—(1); 265. (24); 295. (59); 272; 295. (94); 265.

3rd Section :—(94); 80. (118); 50. (120); 69.

4th Section :—(76); 243. (85); 44. (98); 19; 247.

Chapter V.

1st Section :—(5); 247; 273; 288. (32); 263. (59); 246. (119); 247. (122); 258; 285. (127); 273. (129); 305.

2nd Section :—(39); 258. (49); 47. (51); 47. (54); 47. (55); 47. (94); 16; 56; 57; 61; 62; 240; 254; 292. (107); 254. (115); 49; 60; 101. (116); 71. (121); 71; 114. (127); 245; 269.

3rd Section :—(7); 62. (22); 109. (42); 270; 291. (55); 6; 16; 19; 117. (57); 243; 245; 259. (59); 304. (62); 259. (65); 71.

4th Section :—(8); 60. (18); 283. (38); 300. (45); 80. (48); 17. (142); 268.

Chapter VI.

1st Section :—(9); 194. (10); 194. (15); 195. (16); 104. (32); 58. (33); 58. (34); 49; 207. (60); 254. (70); 100; 107; 292. (71); 54; 171. (135); 55. (158); 120.

3rd Section :—(29); 109. (73); 291. (75); 102. (94); 80. (109); 102; 106; 261. (137); 268.

4th Section :—(24); 99; 261. (37); 110. (41); 59; 108. (44); 73. (53); 107. (77); 113; 194; (154); 304. (157); 243.

Chapter VII.

1st Section :—(36); 105. (37); 108; 110. (39); 49; 56; 57; 104; 107; 114; 175; 207; 305. (90); 175.

2nd Section :—(35); 73; 74; 239. (82); 55; 205; 242; 243; 291; 310. (94); 240.

3rd Section :—(33); 239; 300. (78); 110; 265.

4th Section :—(20); 105. (40); 54. (42); 5; 10; 104.

VIII Chapter.

2nd Section :—(9); 16; 56; 57; (62); 99; 261; (82); 27.

APPENDIX V.

List of Uṇādi Aphorisms quoted in the work.

The number preceding the semicolon refers to the Aphorism and that succeeding it to the page of the work on which it is cited either in the text or the footnotes.

Chapter I.

(1); 79. (7); 76; 107. (8); 107. (10); 60.
 (22); 271. (23); 241. (27); 265; 271; (30); 271;
 (41); 171; (42); 202; (53); 76; (68); 284. (69);
 110. (71); 240. (76); 19; 303. (130); 279. (139);
 265; (140); 166; 241; 284; 309; (143); 265. (145);
 279. (149); 279. (150); 51; 102. (151); 49; 56;
 61. (152); 73; (153); 73. (155); 106. (156); 57;
 282. (157); 282. (158); 57. (159); 50; 57; 188;
 244.

Chapter II.

(2); 60. (13); 62; 69; 170; 240; 244; 275.
 (19); 273. (20); 69. (22); 51; 52. (24); 292. (27);
 79; 287. (28); 24; 62; 102; 113; 196; 287. (35);
 28. (56); 175. (57); 74; 117; 266. (58); 79. (66);
 243. (67); 27; 56; 62; 175; 277. (80); 73; 292;
 (84); 285; 289; 300; (94); 6; 28; 287. (95); 6;
 287. (99); 56. (100); 56. (106); 300. (108); 188;
 278. (109); 269. (110); 70. (115); 266. (119); 275
 (150); 175.

Chapter III.

(6); 104; 289. (10); 289. (21); 239. (23); 287
 (28); 287. (32); 28. (41); 242; 301. (53); 115. (62);
 175. (69); 175. (80); 62. (86); 169; 247; 268; 288;
 (88); 105. (100); 272. (102); 265. (105); 300. (113);
 71. (115); 71. (128); 279. (134); 25. (152); 291.
 (156); 254.

Chapter IV.

(6); 290. (12); 243; 290. (13); 102. (15);
102. (26); 71. (45); 255. (48); 292. (50); 5.
(51); 292. (55); 27. (57); 291. (74); 80; 252.
(105); 57. (112); 57; 80; 265. (116); 245. (118);
268. (120); 12; 60 (125); 277. (126); 277. (134);
59. (139); 19; 239; 241. (140); 114. (145); 71;
106; 287. (146); 79; 116. (148); 285. (151); 81.
(153); 108; 266. (157); 116. (165); 54. (167); 116.
(168); 276. (173); 245. (174); 19. (179); 62. (180);
28; 62. (189); 16. (189); 39; 39; 42; 59; 71;
72; 102; 113; 176; 179; 188; 200; 254; 266;
289. (191); 16. (198); 19. (208); 71. (210); 39.
(211); 39. (216); 301. (217); 102. (219); 266.
(220); 179. (223); 275. (227); 309. (228); 79; 275;
(235); 25.

Chapter V.

(1); 113. (9); 255. (19); 271. (20); 271.
(21); 71. (59); 49. (66); 283.

